

RAUMAN KAUPUNKI KYLMÄPIHLAJAN MAJAKKAMATKAILUN KEHITTÄJÄNÄ

Raimo Sundelin

Historiaa

Rauman uuden syväväylän valmistumisen jälkeen vuonna 1935 tuli tarve uudelle majakalle väylän suulle. Valtion talousarvioon varattiin vuonna 1940 rakennusraha. Sota poisti sen ja vasta vuonna 1953 valmistui Kylmäpihlajan majakka ja luotsiasema.

Vajaassa viidessäkymmenessä vuodessa merenkulku muuttui niin, että majakkaa ja saarta tarjottiin Rauman kaupungille vuonna 2000 yhdessä lähellä olevan myös virattomaksi käyneen Kuuskajaskarin linnakesaaren kanssa. Kauppakirja allekirjoitettiin 30.12.2000.

Saari ja majakka

Kylmäpihlajan saari on Rauman saariston ulappaluoto, joka monesti jää ainoana talvella kiintojään ulkopuolelle. Vuoden 1300 aikaan merestä noussut ja nyt neljä ja puoli metriä meren pinnan yläpuolelle nousseena se on karu suonigneissikallioluoto. Tyrni ja katajikkotiheiköt peittävät osaa alueesta. Tähän yhdeksän hehtaarin saareen louhittiin majakkaa tehtäessä suojainen satama-allas aallonmurtajineen. Mantereelle on matkaa vajaat yhdeksän kilometriä.

Majakkatorni on 31 m ja siihen rakennettiin seitsemään kerrokseen luotsien huoneet 2 kpl/kerros ja jotka nyt toimivat majoitushuoneina. Vuorokerroksin on wc tai suihku. Kahdeksannen kerroksen valvomosta tuli kokoustila aavalla merinäköalalla ja sen yläpuolella on tasanne vierailijoille ylhäältä meren ihailuun. Kaksikerroksisen luotsirakennuksen entiset ruokailu- ja keittiötilat sopivat vähäisin keittiölaitemuutoksin majakkaravintolaksi.

Asuinhuoneista osa jäi yrittäjän asunnoksi ja osa majoitukseen. Ensimmäisessä kerroksessa ovat huoltotilat ja sauna sekä varastotiloista rakennettu pieni majakkakappeli.

Satama-altaan vieressä palvelee huoltorakennus, jossa nyt on yrittäjän kesäkahvila ja Rauman kaupungin ympäristöviraston luonto- ja opastupa. Entinen hydrokopterivaja on huonoilla ilmoilla jokamieskäytössä kamiinoineen. Meripelastusseuralla on pieni vaja ja kävijöiden käytössä on lisäksi kaksi kuivakäymälää. Pari nuotiorinkiä ja kaupungin puuhuolto mahdollistaa iltanuotiot elävän ympärillä venelaiturien läheisyydessä.

Saarelle tulee sähkö ja vesijohto kaupungista. Lämmitys hoidetaan öljyllä ja viemäriverdet biologisella puhdistamalla.

Majakasta matkailuun

Rauman kaupunki perusti heti saaret saatuaan matkailusaarten kehittämistoimikunnan. Yhdessä konsultin kanssa koottiin toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2002 – 2006. Ja jo kesälle 2001 pestattiin tarjoutunut yrittäjä majakkamatkailun aloittajaksi.

Talvella 2002 suoritettiin yrittäjähaku ja valittiin yrittäjät viideksi vuodeksi. Lisänä tuli vielä kaupungin kolmannen saarikohteen Kartun saaristoleirintäalueen yrittäjän valitseminen. Kohteet ovat yrittäjien hallussa toimintoineen kahdeksan kuukautta vuodesta nimellisellä vuokralla, mutta käyttökustannuksineen. Talvikaudella majakan ylläpitää Rauman kaupunki.

Samalla kilpailutettiin yhteyskuljetus kohteisiin. Kesäkuun puolesta välistä koulujen alkuun elokuussa yhteysalus käy päivittäin majakalla ja heinäkuussa kolmasti päivän aikana.

Toiminnat alkoivat innostuksella. Lunastihan merikaupunki Rauma nyt ensikertaa veneettömälle ja matkailijalle merellistä mainettaan konkreettisesti. Parissa vuodessa kävijämäärät nousivat Kylmäpihlajan osalta yli 10 000 vierailijaan. Määrä on noussut siitä vielä kesäsäistä riippuen.

Majakkasaarella kohennettiin ja rakennettiin laitureita. Kunnostettiin rakennusten tiloja ja haettiin luvat majakan majoitus- ja ravitsemuskäyttöön. Kahtena ensimmäisenä vuotena toteutettiin tehtyä suunnitelmaa ja kohteeseen investoitiin n. 150 000 euroa. Kylmäpihlajan käyttökate on ollut Rauman kaupungille vuosittain n. -20 000 euroa.

Vaikka rahoitus tuon jälkeen hiipui, tehtiin työtä markkinointi- ja palvelujen parantamisen saroilla. Kylmäpihlajan majakasta on kuuden vuoden aikana ollut kolmasti lähes sivun näkyvät artikkelit maan suurimmassa sanomalehdessä. Saksalainen kahden miljoonan levikin sanomalehti teki majakasta näkyvän tarinan jne. Tietoisuus jatkuvasta näkyvyydestä, niin kuin majakan luonteeseen kuuluukin, on oivallettu.

Majakan ja saaren käyttö matkailussa on lisääntynyt vuosien myötä yöpymiskohteena ja toiminta on monipuolistunut sekä kausi pidentynyt. Saari on säännöllisessä jokamieskäytössä niin kuin kaupunginvaltuuston tahto ostettaessa oli ja sen ovat löytäneet myös paikalliset yrittäjät henkilökunnilleen ja vierailleen. Saarella poikkeavat matkaveneilijät, vetouistelijat, lintuharrastajat ja se on retriittikohde monessa mielessä.

Hyvän yrittäjän luovuttua sopimuskauden päättyessä kohde kilpailutettiin vuoden 2007 alusta ja tehtiin seitsemän vuoden sopimus uuden yrittäjän kanssa viisivuotisin optioin. Työ jatkuu kun Rauman kaupunki perusti myös uuden kehittämistoimikunnan.

Tulevaisuudesta

Kiinteistö, toimiakseen hyvin, vaatii uuden biologisen puhdistamon, öljyhuollon putkisto tulee kunnostaa ja majakan tornin julkisivut tulee rapautumiselta korjata.

Laiturialueita tulee lankuttaa ja lisätä pienvenetilaa. Satama-altaan lähiympäristö vaatii tason parantamista paikkaan sopivin ympäristökalustein, valaistuksin, opastein ja alueiden jäsentämisin.

Erillinen kesäsaunarakennus ympäristön ehdoilla ja uimamahdollisuuksin on toivottava lisä. Yöpymismökit saaren louhosalueelle lisääisivät majoituskapasiteettia ja majakkasaarille juurtuvien rakennustyyppien ne kohottaisivat majakkasaaren luonnetta.

Majakkasaarelle käyvien pienimuotoisten ja vuodenkiertoon sopivien ohjelmapalvelujen lisäys olisi toivottavaa. Toimintakauden pidennys keväällä ja syksyllä yhdessä varmojen kuljetusten kanssa tuolloin on tavoite. Joului- ja uusivuosi majakkasaarella olisivat varmoja tuotteita samoin kuin talviviikonloppu jäisen meren äärellä. Ongelma on Kylmäpihlajan majakan sijainti Rauman satamasta lähtevien kahden avatun talviväylän välissä.

Selkämeren kansallispuisto toteutuessaan toisi merkittävyyttä alueelle ja sitä kautta myös Kylmäpihlajalle käyntikohteena.

Rauma ja meri ovat tätä päivää ja tulevaisuutta. Kylmäpihlajan valo loistakoon edelleen kauas.